

26.11.2009

1962/6011/2009

Jakelussa mainitut

Viite

Ref.

Ref.

Asia

Ärende

Subject

Tietoturvailmoitukset

Tiedottaminen palveluun kohdistuvasta tietoturvauhkasta

TAUSTAA

Ruotsin eduskunta on hyväksynyt signaalitiedustelua koskevan lain 14.10.2009, ja se tulee voimaan 1.12.2009. Lailla annetaan Ruotsin puolustusvoimien radiolaitokselle (Försvarets Radioanstalt) oikeus suorittaa maanpuolustustarkoituksessa signaalitiedustelua myös kiinteissä verkoissa Ruotsin rajat ylittävän sähköisen viestinnän osalta. Suomalaisten toimijoiden Ruotsiin ja Ruotsin kautta välitettävä tietoliikenne joutuu tiedustelutoiminnan piiriin.

Viestintävirasto on tiedottanut asiasta teleyrityksiä aikaisemmin muun muassa 30.3.2007¹ ja 7.5.2007² julkaistuissa kannanotossaan viestintäpalveluiden tietoturvasta. Lisäksi Viestintävirasto on julkaissut yhteistyössä alan toimijoiden kanssa valmistellun viestinnän suojaamista koskevan sivuston³, ja asiakokonaisuus on nostettu esiin vuoden 2009 helmikuussa järjestettynä tietoturvapäivänä.

Asia on huomioitu myös vuoden 2009 alussa aloitetun tietoturvaloukkaustilanteiden ilmoitusvelvollisuutta koskevan määräyksen 9 päivittämisen yhteydessä nostamalla viestintäpalveluiden kansainvälisen toteuttamisen aiheuttamat uhkat nimenomaisesti esiin määräyksen perustelumuijiossa. Tällä on haluttu korostaa teleyritysten ilmoitusvelvollisuutta suomalaisille asiakkaille tarkoitettuihin ulkomailta toteuttaviin palveluihin kohdistuvista tietoturvauhkista. Perustelumuijiossa ei ole kuitenkaan laajennettu ilmoitusvelvollisuutta, sillä velvollisuus perustuu sähköisen viestinnän tietosuojalakiin.

TELEYRITYKSEN TIEDOTUSVELVOLLISUUS

Sähköisen viestinnän tietosuojalain 19 §:n mukaan teleyrityksen on huolehdittava palvelunsa tietoturvasta. Suomalaisille asiakkaille tarkoitettun ulkomailta toteuttavan viestintäpalvelun tietoturvasta huolehtiminen voi vaatia Suomessa toimivilta teleyrityksiltä erityistoimenpiteitä käyttäjien viestinnän luottamuksellisuuden varmistamiseksi. Tällaisten palveluiden osalta teleyritysten käytettävissä olevat

¹ http://www.ficora.fi/index/viestintavirasto/uutiset/2007/P_48.html

² http://www.ficora.fi/index/viestintavirasto/uutiset/2007/P_57.html

³ <http://www.ficora.fi/viestinsuojaus/>

toimenpiteet palvelujensa tietoturvasta huolehtimiseksi ovat kuitenkin rajalliset. Toimenpiteitä voi rajoittaa esimerkiksi toteutusmaassa sovellettava pakottava lainsäädäntö, jolla annetaan kolmansille tahoille mahdollisuus päästä viestintään käsiksi. Palveluun kohdistuvana erityisenä uhkana voidaan pitää Ruotsissa aloitettavan signaalitiedustelun lisäksi myös muissa valtioissa tapahtuvaa teleyrityksen tiedossa olevaa puuttumista viestinnän luottamuksellisuuteen. Uhkana ei kuitenkaan pidetä muussa valtiossa suoritettavia tavanomaisia pakkokeinotoimenpiteitä, kuten järjestelmän varustamista viestintämarkkina-alaissa määriteltyä vastaavasti telekuuntelua ja televalvontaa varten.

Pakottavasta lainsäädännöstä tai muusta palveluun kohistuvasta tietoturva-uhkasta huolimatta teleyritys voi huolehtia palvelunsa tietoturvasta esimerkiksi salakirjoittamalla ulkomailla välitettävä liikenne. Jos teleyritys ei kuitenkaan pysty omilla toimenpiteillään poistamaan kaikkia suomalaisille asiakkaille tarkoitettuun ulkomailla toteuttavaan palveluun kohdistuvia tietoturva-uhkia, teleyrityksen on ilmoitettava asiasta tilaajilleen ja Viestintävirastolle sähköisen viestinnän tietosuojalain 21 §:n mukaisesti.

Ilmoitusvelvollisuus koskee esimerkiksi tilanteita joissa suomalaisten teleyritysten viestintäverkkojen välisen liikenteen vaihtaminen tai palvelun toteuttaminen tapahtuu viestinnän luottamuksellisuutta rajoittavan valtion alueella. Vastaavasti ilmoitus on tehtävä silloin, kun liikenne vaihtopisteeseen tai palveluun kulkee tällaisen valtion läpi. Kysymyksessä on kuitenkin aina suomalaisen teleyrityksen ulkomailla toteuttamasta palvelusta tai ulkomailla toteutettavasta yhteenliittämisyjärjestelystä johtuva koukkaava liikenne. Ilmoitusvelvollisuus ei koske siten ulkomaisen palveluntarjoajan palveluun suuntautuvaa liikennettä.

Ilmoitusvelvollisuuden muodostumisen edellytyksenä on aikaisemmin kuvatulla tavalla aina se, että teleyritys ei pysty omilla toimenpiteillään huolehtimaan palvelunsa tietoturvasta.

Teleyrityksen on ilmoitettava tilaajilleen ja Viestintävirastolle sekä ulkomailla jo nyt toteutettaviin että sinne myöhemmin siirrettäviin palveluihin kohdistuvista tietoturva-uhkista. Vastaavasti jos palvelun tietoturvaan kohdistuvissa uhkissa tapahtuu muutoksia, on myös muutoksista ilmoitettava tilaajille ja Viestintävirastolle. Jos ilmoitus tietoturva-uhkasta tilaajille tai Viestintävirastolle on tehty jo aikaisemmin, eikä tilanne ole sittemmin muuttunut, ei uuden ilmoituksen tekeminen ole välttämätöntä.

Tiedottaminen asiakkaille

Sähköisen viestinnän tietosuojalain 21 §:n 1 momentti velvoittaa teleyritykset tiedottamaan tilaajiaan sen palveluihin kohdistuvasta erityisestä uhkasta. Säännöksen mukaan teleyrityksen on ilmoitettava uhkasta viipymättä tilaajalle ja kerrottava samalla tilaajan ja käyttäjän käytettävissä olevista toimenpiteistä uhkan torjumiseksi. Lisäksi teleyrityksen on kerrottava tällaisten toimenpiteiden todennäköisistä kustannuksista.

Jos teleyritys ei pysty toimenpiteillään poistamaan ulkomailla toteuttavaan palveluun kohdistuvia tietoturva-uhkia, on sen ilmoitettava asiasta tilaajilleen. Erityisestä uhkasta on ilmoitettava tilaajalle teleyrityksen internet-sivuilla tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tiedottaminen Viestintävirastolle

Sähköisen viestinnän tietosuojalain 21 §:n 2 momentti velvoittaa teleyritykset ilmoittamaan Viestintävirastolle tunnistamistaan teleyrityksen palveluihin kohdistuvista tietoturvaauhista.

Jos teleyritys ei pysty toimenpiteillään poistamaan ulkomailta toteuttavaan palveluun kohdistuvia tietoturvaauhia, on sen ilmoitettava asiasta Viestintävirastolle. Ilmoituksesta on käytävä ilmi ainakin se, miten ja mihin palveluihin tietoturvaauha kohdistuu.

Vapaamuotoiset ilmoitukset voidaan toimittaa sähköpostitse osoitteeseen CERT@ficora.fi. Halutessanne voitte käyttää CERT-FI:n salakirjoitusavainta ilmoitusviestin suojaamiseen. CERT-FI:n PGP-avain löytyy osoitteesta <https://www.cert.fi/palvelut/yhteystiedot/rooliavaimet.html>. Avaimen sormenjälki on 3661 C130 DC9E 3723 C5D8 4682 EE33 7E19 E442 8340.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja asiassa antavat johtaja Timo Lehtimäki, 09 6966 815, timo.lehtimaki@ficora.fi ja yksikön päällikkö Erka Koivunen, 09 6966 737, erka.koivunen@ficora.fi.

Johtaja

Timo Lehtimäki

Palvelupäällikkö

Jarkko Saarimäki

Jakelu Teleyritykset
FiCom ry

Tiedoksi Liikenne ja Viestintäministeriö